

JEDINĚ ZDRAVÉ STÁŘÍ MŮŽE BÝT AKTIVNÍ

Krajské hygienické stanice plní ve svých správních obvodech celou řadu úkolů spojených s ochranou veřejného zdraví. Jejich posláním je i spolupráce se správními úřady a s orgány samosprávy při tvorbě zdravotní politiky regionu a sledování zdravotního stavu společnosti.

Je proto samozřejmé, že ve svých aktivitách nemůžeme problematiku zralé generace, logicky především v souvislosti se specifickými aspekty zdraví a zdravého stárnutí, opomíjet. Naopak. O tom mimo jiné svědčí i naše angažmá a spolupráce v projektech Jihočeské univerzity a především její Zdravotně sociální fakulty, ať se jedná o aktivity v souvislosti s problematikou Generace 50 plus či Univerzity třetího věku.

Úkoly Krajské hygienické stanice jako jednoho z klíčových orgánů státní správy v ochraně a podpoře veřejného zdraví definuje především Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Specifickým cíleným projektem je Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny ve 21. století z roku 2002, který je ve svém pátém okruhu generačně determinován a obsahově zacílen přímo na zdravé stárnutí.

Sociodemografická data jsou jednoznačná. Česká populace bude patřit do čtyřiceti let vůbec k nejstarším na světě, plných čtyřicet procent populace bude starší šedesáti let. Už dnes ale projekt „Zdraví 21“ definuje střednědobé cíle zdravého stárnutí, které nespočívají pouze v prodloužení života ve stáří, ale zaměřují se především na využití zdravotního potenciálu k aktivnímu životu. Jedině zdravé stáří může být stářím aktivním. A stále více zjišťujeme, že tato premisa platí i opačně: Aktivní generace má větší šanci být generací zdravou.

Trendy v prodloužování života ve stáří pozorujeme dnes nejen ve vyspělých státech, ale v posledních letech i u nás. Naši současnou snahou je tento pozitivní a potěšitelný trend přenést i do oblasti funkční zdatnosti a kvality života seniorů, jak o ní hovoří mj. jeden z dílčích úkolů programu Zdraví 21, jehož cílem je prodloužení střední délky života a pravděpodobné délky života bez zdravotního postižení. Tento trend, pozorovatelný ve vyspělé Evropě, pak nemá aspekty pouze humánní (sebeúcta), ale přináší i nesporné efekty sociální (soběstačnost) a v neposlední řadě nepřehlédnutelné hospodářské konsekvence včetně snížení nákladů na financování zdravotnictví a zatížení zdravotnické a sociální sítě. Jinými slovy – zdravý a bohatší život jednotlivce může znamenat též bohatší stát, který může ušetřené prostředky investovat do jiných oblastí.

S rozvojem medicínských znalostí, ovlivňujících stále účelněji intervenci, musí korelovat – krom prevence a omezování negativních vlivů prostředí – i vlastní aktivní přístup populace ke zdravému životnímu způsobu a fyzické i mentální kondici.

Myslím, že pravidelné aktivity v oblasti problematiky Generace 50 plus, jimž se v našem regionu daří a na nichž s potěšením participujeme, jsou jednak důkazem předešlých rádek, především však aktivním hledáním optimální cesty, jak ke zdravému a kvalitnímu stáří doputovat.

Proto si dovoluji popřát účastníkům konference úspěch v hledání této cesty a nám všem zdravé a aktivní stáří.

Zdeněk Velíkovský

Krajská hygienická stanice v Českých Budějovicích, ředitel